

Samlevejledning til lamelbænken Tusindben

Præmisser

- denne vejledning er lavet til "Medbyg". Det vil sige, at alle planker og lister er skåret på mål.
- vejledningen er lavet til en cirkelrund udgave med en udvendig diameter på 320cm. Siddestykket er 50 cm bredt og "hullet" i midten er derfor 220 cm. Siddehøjden er 45cm.
- hvis man modtager en pakke, der passer til en anden størrelse eller udformning skal man selv tilpasse denne vejledning til de faktiske forhold.
- se mere om tilpasning af lamelbænken til højbed/sandkasse eller tilføjelse af "bølge" sidst i denne vejledning.

Pakken indeholder

Egetræ

Planker: 143 stk - 3,5x7x50 cm

Lister: 138 stk - 1,5x5,4x50 cm

Ben: 138 stk - 3,6x3,5x50 cm

Montageskruer: 450 stk 4,2x56mm, 150 stk 4,2x35mm

Skilt

Ved højbed/sandkasse

Ekstra indvendige ben: 138 stk - 3,1x3,5x43 cm

Skruer: 140 stk 4,2x35mm

Ved bølge

X antal lister og ben leveret i en anden længde end 50 cm

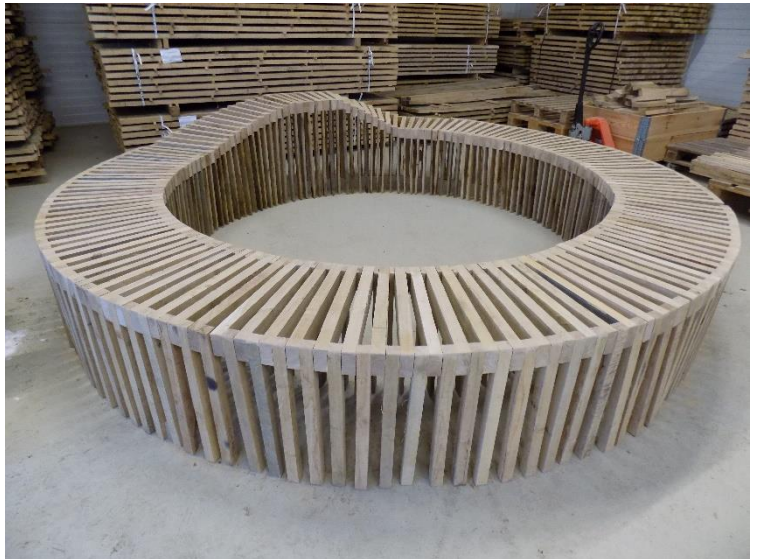
Værktøj – det skal man bruge

Skruemaskine, 4 mm bor, vaterpas, tommestok, rundsav, spade, snor plus det løse.

Opbygning trin for trin

Forboring

- Planker vendes med den pæneste kant op og forbores fra siden i begge ender. 25mm fra øverste kant og 20mm fra ende.
 - Lister forbores midt på siden 5,5 cm fra den ene ende.
 - Ben forbores midt på den side der er 3,5cm og 5,5cm fra den ene ende.
- (OBS: hvis lamelbænken skal tilføjes bølger, skal man ikke forbore alle planker, lister og ben)

Montage

Placer en planke på bordet. Placer en forboret liste oven på planken så den danner en 90 graders vinkel med højre ende af planken. Skru listen fast i planken med en 4,2x35mm skrue.

Tag et forboret ben og placer det så det danne en 90 graders vinkel med den venstre side af plankens ende. Skru benet fast med en 4,2x56mm skrue.

Tag en forboret planke og skru den fast i den liste og det ben der netop er monteret.
OBS: Det er meget vigtigt at man fra 2. planke er opmærksom på at lister og ben faktisk er vinkelret på planken. Det kan ikke rettes senere.

Denne proces forsættes til lamelbænken er færdig.

Nødvendige tilføjelser

På et tidspunkt bliver konstruktionen så stor at den skal ud i virkeligheden.

Nedgravning af ben og lister

Konstruktionen er lavet, så ben og lister skal nedgraves 5 cm. Find midten af konstruktionen. Afgrav 5 cm jord 215 – 230cm og 310 - 325cm fra midten. Hvis området ikke er plant, oprettes det ved at afgrave mere end 5 cm passende steder.

Tilpasning

Lamelbænken er lavet i savskåret egetræ. Det betyder, at både planker og lister svinger på mål og det giver nogle udfordringer, når bænken skal samles til en fuld cirkel. Hvis fx listerne er 1,6cm i stedet for 1,5cm så vil der mangle godt 15cm i ydersiden, når indersiden er færdig. Det er således også vigtigt, at man vender benene så de er 3,6cm og ikke 3,5cm brede.

Da BIOBYG beregner og skærer hver enkelt lamelbænk individuelt, kan problemet generelt holdes under +/- 5 cm. Men man må påregne lidt arbejde i forbindelse med tilpasning. Dette kan gøres på to måder.

Metode 1

Lav lamelbænken i 8 lige store dele. De kan placeres på stedet, og man kan herefter hurtigt se om den yderste cirkel er lidt for lang eller for kort. Er ydersiden for lang, fjernes lidt af benenes bredde dér, hvor de 8 elementerne mødes. Det kan gøres med en sav og et stemmejern.

Er ydercirklen for kort tilføjes længde ved at tilskære nye ben af de ekstra planker 3,5x7x50cm. Mangler man fx 5 cm, skæres 5 nye ben på 4,6x3,5x50cm, som erstatter 5 ben på 3,6x3,5x50cm.

Metode 2

Når lamelbænken er nøjagtig halvt færdig, trækkes en snor fra den ene side til den anden. Man kan på denne måde se, om ydersiden er lidt foran eller lidt bagud i forhold til den ønskede cirkel. Er man lidt foran, fjernes lidt af bredden på de næste 2 – 3 ben. Er man lidt bagud, tilføjes de næste 2 – 3 ben lidt bredde ved at skære nye ben af de ekstra planker (3,5x70x50cm). Denne tilpasning gentages når bænken to ender næsten møder hinanden.

Afslutning

Lamelbænkens dele (metode 1) eller ender (metode 2) fastgøres med en skråtstillet skrue. Fra liste og ben lige under planke, op i den næste planke.

Lamelbænkens lister og ben er ikke altid helt parallelle. Dette rettes op når man fylder jord i de render, som lister og ben står i.

Bænken pudses med en båndpudser – korn 80 – 120.

Højbed/sandkasse

Hvis lamelbænken skal danne ramme om et bed eller en sandkasse er det nødvendigt at "tætte" indersiden. Dette gøres med de medfølgende ekstra indvendige ben.

De er altid 3,5cm på den ene led og passer således mellem listerne. De ekstra indvendige ben fastskrues fra listen med en 4,2x35mm skrue – ca 10 cm under planken.

Bølger

Lamelbænken kan tilføjes "bølger". Det gøres ved trinvist at ændre højden på lister og ben. Man skal huske at ændre det sted man forborer plankerne, så skrueene ikke bliver synlige.

Eksempel

Hvis man på et 50 cm langt stykke ønsker at ændre bænken siddehøjde fra 45 cm til 65 cm, modtager man 30 lister og 30 ben med en længde 70 cm i stedet for 50 cm. De 20 lister og 20 ben tilpasses så bænken kan stige – og falde - med 2 cm pr led. De sidste 10 lister og ben bruges i fuld længde, så der dannes et fladt plateau på toppen af bølgen.

Dette princip kan bruges eller misbruges som det ønskes. Pointen er, at man modtager lister og ben, der er skåret til det højeste sted på bølgen og at man så selv skal tilpasse ben og lister til det ønskede forløb.

